

HIILESTÄ KIINNI -kehittämishankkeet

Yleiset ohjeet

**Nappaa
hiilestä
kiinni**

MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT

#hiilestäkiinni

HIILESTÄ KIINNI

-kehittämishankkeet

Yleiset ohjeet

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Taustalla oleva lainsäädäntö.....	4
3. Yleiset edellytykset.....	4
4. Edellytykset hakijalle.....	4
5. Avustuksen myöntäminen ja hyväksyttävät kustannukset.....	6
6. Hakemusten arviointi	9

1. Johdanto

Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteen saavuttaminen vaatii merkittäviä ja nopeita päästövähennyksiä mm. energiantuotannossa ja liikenteessä, ja samanaikaisesti maankäyttösektorin päästöjen vähentämistä sekä hiilinielujen ja -varastojen vahvistamista. Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti maankäyttö kytetään tällä hallituskaudella entistä tiiviimmin osaksi kansallisen ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelua ja toimeenpanoa. Hallitusohjelma linjaa useita maa- ja metsätaloutta sekä maankäytön muutoksia koskevia ilmastotoimia.

Maankäyttösektorilla tarkoitetaan kansallisessa kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmässä käytettävän maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous -sektorin mukaisia maankäyttöluokkia: metsämaa, viljelysmaa, ruohikkoalueet, kosteikot, rakennettu maa sekä muu maa.

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on käynnistänyt maankäyttöä koskevan laajan toimenpidekokonaisuuden, jonka tavoitteena on vähentää maa- ja metsätalouden ja muun maankäytön kasvihuonekaasupäästöjä sekä ylläpitää ja vahvistaa hiilinieluja ja -varastoja. Lisätoimien tavoiteltu nettovaikutus on vähintään 3 Mt CO₂-ekvivalenttia vuodessa vuonna 2035. Vuoden 2021 aikana laaditaan ilmastolain mukainen maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma, jota tuetaan tällä toimenpidekokonaisuudella.

Määrärahalta rahoitettavien maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden tarkoituksena on tukea Suomen 2035 hiilineutraaliustavoitteen toteutumista. Sen avulla edistetään kokonaiskestävästi kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti seuraavia tavoitteita:

- ylläpitää ja vahvistaa maankäyttösektorin hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä,
- vähentää kasvihuonekaasupäästöjä maankäyttösektorilla,
- edistää maa- ja metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä
- tuottaa tietoa ilmastotoimien tueksi ja edistää kyseisen tiedon käyttöä.

Rahoitettavilla hankkeilla tuetaan yllä olevien tavoitteiden toteutumista maankäyttösektorilla. Tässä haussa rahoitetaan nimenomaan kehittämishankkeita, joilla tarkoitetaan tutkimuksen tuloksena ja/tai käytännön kokemuksen kautta saadun tiedon käyttämistä arviointien, aineistokäsittelyjen, tietojärjestelmien käytön, informaatio-ohjauksen, koulutuksen, seurantojen, prosessien tai menetelmien aikaansaamiseen, siltä osin, kun ne eivät ole selkeästi tutkimuksellista, uutta tietoa luovaa työtä.

Yhdellä hankkeella voidaan edistää useampia yllä olevia tavoitteita.

Tarkemmat teemakuvaukset löytyvät hakuilmoituksesta.

Rahoituksen päätavoite on toteuttaa pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman pohjalta laadittua ilmastotoimenpidekokonaisuutta maankäyttösektorilla.

Rahoitettavat hankkeet tukevat myös Kansallista metsästrategiaa, Biotalousstrategiaa, Puurakentamisen ohjelmaa, ilmastoruokaohjelmaa sekä Kansallista ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaa.

2. Taustalla oleva lainsäädäntö

Määrärahan käytön oikeudellinen perusta määritetään valtioneuvoston asetuksessa vuosina 2020-2025 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja tähän tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta (5/2021). Asetuksessa säädetään niistä perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä avustusta tai osoitettaessa rahoitusta maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä tukevien hankkeiden toteuttamiseen. Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää määrärahaa valtionavustuksiin ja julkisiin hankintoihin sekä osoittaa määrärahaa valtion virastolle tai laitokselle. Valtionavustuksella tarkoitetaan tuenluonteista rahoitusta tietyn toiminnan tai hankkeen avustamiseksi. Julkisten hankintojen osalta noudatetaan Lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

[Valtioneuvoston asetus vuosina 2020-2025 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja tähän käyttöön osoitetusta määrärahasta 5/2021](#)

[Valtionavustuslaki 688/2001](#)

[Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista](#)

3. Yleiset edellytykset

Valittaville hankkeille tehdään valtionavustuslain mukainen avustuspäätös ja konsortiossa mukana oleville valtion laitoksille rahoituspäätös. Tukea voi saada taloudelliseen sekä muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan kaikkea toimintaa, jossa tavaroita ja palveluja tarjotaan markkinoilla.

Valtionavustuksen myöntäminen ja määrärahan osoittaminen perustuvat kokonaisharkintaan ja arviointiin toiminnan tai hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta määrärahan käytön tavoitteisiin pääsemiseksi sekä tuettavan hankkeen kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen. Lisäksi edellytyksenä on, että toimintaa tai hanketta koskevasta suunnitelmasta ilmenevät:

- 1) toiminnan tai hankkeen vaikutus hallitusohjelman mukaisiin maankäyttösektorin ilmasto-tavoitteisiin sekä hankkeen taloudellinen ja muu yhteiskunnallinen merkitys;
- 2) toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja muu hankkeen toteutuksen organisointi; sekä
- 3) suunnitelma toiminnan tai hankkeen tulosten viemisestä käytäntöön.

Määrärahan käyttötarkoitusta toteuttavilla henkilöillä tulee olla rahoitettavaan hankkeeseen tai toimintaan liittyvää asiantuntemusta ja kokemusta.

Myönnettävä rahoitus ei saa olla päällekkäistä muun julkisen rahoituksen kanssa. Hakijan tulee ilmoittaa hakemuksessa kaikki hankkeeseen suunnitellut rahoituslähteet.

4. Edellytykset hakijalle:

Kuka voi hakea?

Määrärahaa voivat hakea julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt, kuten esimerkiksi maankäyttösektorilla toimivat yritykset, kehittämissyhteisöt, järjestöt, ammattikorkeakoulut, yliopistot ja tutkimuslaitokset, virastot ja laitokset sekä kunnat tai maakuntien liitot. Tukitasot ja tuen myöntämisen ehdot vaihtelevat hakijoittain.

Hakijoita kannustetaan yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa ja muodostamaan hankekonsortioita. Tämä katsotaan eduksi hakemuksia arvioitaessa.

Minkälaiseen toimintaan avustusta voi hakea?

Avustusta voidaan myöntää sekä taloudelliseen toimintaan (valtiontuki) että muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Hakijan organisaatiomuoto ei määritelle sitä, onko kyseessä valtiontuki vai tuki taloudelliseen toimintaan vaan toiminnan luonne.

- Tukiehdot taloudelliseen toimintaan määräytyvät EU:n yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti. Kussakin teemassa on merkitty erikseen, mitä artiklaa sovelletaan. (VALTIONTUKI)
- Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan myönnettävässä tuessa sekä valtion tutkimuslaitosten ja virastojen osalta sovelletaan MMM:n erityisavustusten ehtoja.

Yrityksille myönnettävään valtiontukeen liittyvät erityisehdot:

Tukea ei voida myöntää yrityksille, jotka ovat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdan mukaisesti taloudellisissa vaikeuksissa.

Hakijan tulee vakuuttaa hakemuksessaan, ettei se ole vaikeuksissa oleva yritys (kirjataan hakulomakkeen kohdassa 8. Lisätieto). Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle tulee antaa mahdollisuus tarkastaa asia yrityksen tilinpäätösasiakirjojen perusteella.

Rahoitusta ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Määritelmät:

'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tai **'pk-yrityksillä'** tarkoitetaan yrityksiä, jotka täyttävät yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen I mukaiset perusteet; [Linkki yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen](#)

'tutkimus- ja tiedonlevittämisenorganisaatiolla' tarkoitetaan sellaista yhteisöä (kuten korkeakoulut tai tutkimuslaitokset, teknologiansiirtoelimet, innovaatioiden välittäjät, tutkimussuuntautuneet fyysiset tai virtuaaliset yhteistyöyhteisöt) sen oikeusasemasta (julkis- tai yksityisoikeudellinen) tai rahoitustavasta riippumatta, jonka päätavoitteena on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta. Kun tällainen yhteisö harjoittaa myös taloudellista toimintaa, tällaisen taloudellisen toiminnan rahoituksesta, kustannuksista ja tuloista on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Tällaisessa yhteisössä ratkaisevaa vaikutusvaltaa esimerkiksi osakkaana tai jäsenenä käyttävillä yrityksillä ei saa olla etuoikeutta sen saavuttamiin tuloksiin;

Yhteistyöhankkeet:

Taloudellista toimintaa harjoittava yritys voi osallistua konsortiohankkeeseen hakematta rahoitusta seuraavien ehtojen mukaisesti, jolloin sitä ei katsota epäsuoraksi valtiontueksi kyseiselle yritykselle. Mikäli yritys hakee tukea toimintaan, ks. kohta 5.

Määrärahaa saa käyttää riippumattoman tutkimus- ja kehittämistoiminnan harjoittamiseen tiedon lisäämiseksi ja ymmärryksen parantamiseksi yhteistyöhön perustuva tutkimus- ja kehittämistoiminta mukaan luettuna. Edellytyksenä on, että toiminta järjestetään tutkimus- sekä kehitysohjon sekä innovaatiotoimintaan myönnettävän valtiontuen puitteista annetun komission tiedonannon (EUVL 2014/C 198/01) 2.2.2 luvun mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa hankkeita, jotka toteutetaan tutkimuslaitoksen ja muiden toimijoiden yhteishankkeina eli todellisena yhteistyönä. Kyseisessä tiedonannossa määritellään

ne edellytykset, joiden täyttyessä yhteistyöhön osallistuvien yritysten ei katsota saavan valtiontukea. Valtiontuen kriteerejä ovat muun muassa taloudellinen toiminta ja etuus julkisista varoista. Kun yhteistyö järjestetään tiedonannon 2.2.2 luvun mukaisesti, toiminta on luonteeltaan taloudellista toimintaa, mutta kyseessä ei ole etuus. Näin ollen yhteistyön osalta ei tarvitse selvittää valtiontuen oikeusperustaa.

Hankkeen toteutuksen katsotaan olevan todellista yhteistyötä, jos vähintään kaksi riippumatonta osapuolta pyrkii yhteiseen tavoitteeseen työnjaon perusteella ja määrittelee yhdessä hankkeen laajuuden, osallistuu sen suunnitteluun ja toteuttamiseen ja jakaa sen taloudelliset, tekniset, tieteelliset ja muut riskit sekä sen tulokset. Yksi tai useampi osapuoli voi kattaa hankkeen kaikki kustannukset ja siten vapauttaa muut osapuolet sen taloudellisista riskeistä. Yhteistyöhankkeen ehdot, erityisesti sen kustannusten, riskien ja tulosten jakamisen, tulosten levittämisen ja immateriaalioikeuksien käytön ja jakamista koskevien sääntöjen osalta, on määritettävä ennen hankkeen aloittamista. **Yhteistyön ehdot tulee määritellä hankkeen toteutuksen konsortiosopimuksessa.**

Jos yritykset ja tutkimusorganisaatiot tai -infrastruktuurit toteuttavat hankkeen yhdessä, Euroopan komissio katsoo, että osallistuville yrityksille ei myönnetä epäsuoraa valtiontukea kyseisten yhteisöjen kautta yhteistoimintaan sovellettavien edullisten ehtojen muodossa, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) osallistuvat yritykset vastaavat hankkeen kaikista kustannuksista; tai
- b) yhteistyön tuloksia, jotka eivät johda immateriaalioikeuksiin, voidaan levittää laajasti ja kaikki tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet kohdennetaan kyseisille yhteisöille; tai
- c) hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan yhteistyökumppaneiden kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, panoksia ja etuja; tai
- d) tutkimusorganisaatiot tai -infrastruktuurit saavat markkinahintaa vastaavan korvauksen niiden toiminnasta syntyvistä ja osallistuville yrityksille myönnettävistä immateriaalioikeuksista tai immateriaalioikeuksista, joihin osallistuvat yritykset saavat käyttöoikeudet. Tästä korvauksesta voidaan vähentää sen mahdollisen rahallisen ja muun osuuden absoluuttinen arvo, jonka hankkeeseen osallistuvat yritykset antavat niitä kustannuksia varten, jotka aiheutuvat immateriaalioikeuksiin johtaneesta tutkimusorganisaatioiden tai -infrastruktuurien toiminnasta.

5. Avustuksen myöntäminen ja hyväksyttävät kustannukset

Avustus myönnetään hakemuksen perusteella. Hyväksyttävät kustannukset määritellään tutkimuodoittain. Hakuteeman alkuun on listattu kyseisen teeman tukimuodot. Valtion virastojen ja tutkimuslaitosten ollessa hakijoina joko itsenäisesti tai osana konsortiota, osoitetaan rahoitus erikseen valtion määrärahasiirtona. Konsortion jäsenille tehdään omat erilliset avustus- tai rahoituspäätökset.

Budjetit tehdään kokonaiskustannusmallin mukaan. Mikäli toimijalla ei ole kokonaiskustannusmallia käytössä (ei laskennallisia kertoimia) niin sovelletaan lisäkustannusmallia.

Lisäkustannuksilla tarkoitetaan projektista aiheutuvia välittömiä lisäkustannuksia. Yleiskustannuksen laskentaperuste on toimitettava ministeriölle pyydettyäessä.

Maa- ja metsätalousministeriön maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuudesta rahoitettaviin kehittämishankkeisiin osoittama rahoitusosuus on harkinnanvaraista. Rahoituspäätöksessä kerrotaan MMM:n rahoituksen määrä prosentteina hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Hankehakemukset tehdään konsortiokohtaisesti, mutta rahoituspäätös tehdään organisaatiokohtaisesti myös konsortiohankkeissa.

Jos hakijana toimii yritys tai jos konsortion osana on yritys, lue seuraava osio.

Valtiontuki taloudelliseen toimintaan:

Avustusta voidaan myöntää taloudelliseen toimintaan (valtiontuki), silloin kun avustus on Euroopan unionin valtiontukisääntöjen mukainen.

Hankehaussa valtionavustusta voidaan myöntää seuraaviin tukimuotoihin:

1. tutkimus- ja kehittämishankkeet,
2. pk-yrityksille myönnettävä innovaatiotuki
3. koulutustuki,
4. tuki neuvontapalveluihin tai
5. tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin tarkoitettu tuki.

Teemojen kuvauksissa on erikseen kohdittain mainittu, mistä tukimuodosta on kyse.

Hyväksyttävät kustannukset tukimuodoittain ovat seuraavat:

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISHANKKEET (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 25 artikla):

- a. henkilöstökustannukset:** tutkijat, teknikot ja muu tutkimustoimintaa avustava henkilöstö siltä osin kuin henkilöstö toimii hankkeen parissa;
- b. välineiden ja laitteiden kustannukset** siltä osin kuin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Jos tällaisia välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikää, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan;
- c. rakennusten ja maa-alueiden kustannukset** siltä osin kuin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Rakennusten osalta tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan. Maa-alueiden osalta tukikelpoisiksi katsotaan liiketaloudellisin ehdoin toteutetun luovutuksen kustannukset tai toteutuneet pääomakustannukset;
- d. ulkopuolisista lähteistä** markkinaehdoin ostetun tai käyttöluvalla hankitun sopimukseen perustuvan tutkimuksen, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten;
- e. muut yleiskustannukset ja toimintakustannukset**, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset.

PK-YRITYKSILLE MYÖNNETTÄVÄ INNOVAATIOTUKI (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 28 artikla):

- a.** patenttien ja muiden aineettomien omaisuuserien hankkimiseen, voimaansaattamiseen ja puolustamiseen liittyvät kustannukset;
- b.** tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation tai suuren yrityksen korkeasti koulutetun henkilöstön tilapäiseen siirtoon liittyvät kustannukset, kun henkilöstö palkataan uuteen tutkimus-, kehitys- ja innovointitehtävään tuensaajan palvelukseen eikä se korvaa muuta henkilöstöä;
- c.** innovaatio toiminnan neuvontapalveluihin ja innovaatio toimintaa tukeviin palveluihin liittyvät kustannukset;

KOULUTUSTUKI (yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 31 artikla):

- a. kouluttajista aiheutuvat henkilöstökustannukset, ainoastaan niiden tuntien osalta, joiden aikana kouluttajat osallistuvat koulutukseen;
- b. kouluttajien ja koulutettavien toimintakustannukset, jotka liittyvät suoraan koulutushankkeeseen, kuten matkakulut, hankkeeseen suoraan liittyvät materiaali- ja tarvikekulut, poistot työkaluista ja laitteista siinä laajuudessa kuin niitä käytetään yksinomaan koulutushankkeessa. Majoituskulut eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta välttämättömiä vähimmäiskuluja, jotka aiheutuvat sellaisten koulutettavien majoituksesta, jotka ovat alentuneesti työkykyisiä työntekijöitä;
- c. koulutushankkeeseen liittyvien neuvontapalveluiden kustannukset;
- d. koulutettavista aiheutuvat henkilöstökustannukset ja yleiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset, vuokra, yleiskustannukset) niiden tuntien osalta, joiden aikana koulutettavat osallistuvat koulutukseen.

TUKI NEUVONTAPALVELUIHIN (maatalouden ryhmäpoikkeusasetus 22 artikla ja 39 artikla):

Tukeen ei saa liittyä suoria maksuja edunsaajille. Tuki on maksettava neuvontapalvelujen tarjoajalle. Tuki saa olla enintään 1 500 euroa annettua neuvontaa kohti.

TIETÄMYKSEN SIIRTOA JA TIEDOTUSTA KOSKEVIIN TOIMIIN TARKOITETTU TUKI (maatalouden ryhmäpoikkeusasetus 38 artikla):

- a. tietämyksen siirtoa tai tiedotusta koskevan toimen järjestämisestä ja toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset;
- b. jos kyseessä ovat investointeihin liittyvät esittelyhankkeet:
 - kiinteän omaisuuden rakentaminen, hankkiminen, leasingvuokraus mukaan luettuna, tai kunnostaminen; maa on tukikelpoista ainoastaan, jos määrä on enintään 10 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista;
 - koneiden ja laitteiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuserän markkina-arvoon asti;
 - i ja ii alakohdassa tarkoitettuihin menoihin liittyvät yleiskulut, kuten arkkitehtien, insinöörien ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan lukien toteutettavuustutkimukset; toteutettavuustutkimusten kustannukset säilyvät tukikelpoisina silloinkin, kun niiden tulosten perusteella i ja ii alakohdassa tarkoitettuja menoja ei aiheudu;
 - tietokoneohjelmistojen hankkiminen tai kehittäminen ja patenttien, käyttöilupien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien hankkiminen;
- c. osallistujien matka- ja majoituskulut sekä päivärahat.

Mikäli hakijana tai konsortion jäsenenä on toimija, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (esimerkiksi tutkimuslaitos, yleishyödyllinen yhdistys, kunta, maakuntien liitto tai valtion virasto) lue seuraava.

Valtionavustus muuhun taloudelliseen toimintaan:

Valtionavustusta voidaan myöntää muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Esimerkiksi **kunnan tai maakunnan** lakisääteiseen tehtävään tai muuhun tehtävään tai **Suomen metsäkeskuksen** julkiseen hallintotehtävään liittyvään hankkeeseen tai toimintaan.

Avustusten hyväksyttäviin kustannuksiin sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön yleis- ja erityisavustuksia koskevia ohjeita, jotka löytyvät [täältä](#).

Valtion virastoihin tai tutkimuslaitoksiin sovelletaan samoja hyväksyttäviä kustannuksia kuin avustuksiin, mutta **rahoitus myönnetään valtion sisäisenä määrärahasiirtona ei avustuksena**.

6. Hakemusten arviointi

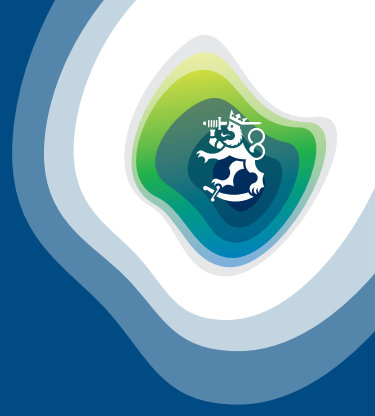
Rahoituksen myöntäminen perustuu arviointiin hankkeen toteutussuunnitelmasta, organisoinnista ja odotetusta vaikuttavuudesta ja kustannustehokkuudesta alla olevien kriteerien perusteella. Numeraalinen arvio annetaan välillä 1-5, jossa 5 on paras arvosana.

- Relevanssi maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuuteen (arvio 1-5)
 - Miten hanke edistää hiilineutraaliustavoitteen 2035 saavuttamista?
 - Miten hanke toteuttaa toimenpidekokonaisuuden tavoitteita:
 - ylläpitää ja vahvistaa maankäyttösektorin hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä,
 - vähentää kasvihuonekaasupäästöjä maankäyttösektorilla,
 - edistää maa- ja metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä
 - tuottaa tietoa ilmastotoimien tueksi ja edistää kyseisen tiedon käyttöä.

Mikäli hanke saa relevanssiarvioinnissa nollan, ei hanketta arvioida enää muiden kriteerien osalta.

- Hankesuunnitelman toteuttamiskelpoisuus ja laatu (arvio 1-5)
 - Sisältäen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman
- Hakijan asiantuntemus ja perehtyminen aihepiiriin (arvio 1-5)
- Konsortion monipuolisuus ja toimivuus (arvio 1-5)
- Hankkeen tulosten käyttökelpoisuus, monistettavuus ja laajennettavuus (arvio 1-5)
 - Sisältäen tavoitellut ilmastovaikutukset
 - Suunnitelma tulosten viemisestä käytäntöön
- Kestävän kehityksen periaatteiden edistäminen kokonaiskestävästi: arvioidut talous- ja työllisyysvaikutukset, muut sosiaaliset vaikutukset sekä ympäristövaikutukset (esim. vesistövaikutukset, monimuotoisuus) (sanallinen arviointi)

Maa- ja metsätalousministeriö voi halutessaan pyytää hankkeista arvioita ulkopuolisilta tahoilta. Maa- ja metsätalousministeriö voi ehdottaa eri hakijoiden hankkeiden yhdistämistä tai muokkaamista. Näissä tapauksissa maa- ja metsätalousministeriö on hakijaan erikseen yhteydessä. Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden olla rahoittamatta yhtään hanketta. Maa- ja metsätalousministeriö pidättää oikeuden myöntää rahoitusta vähemmän kuin on haettu.

 **Nappaa
hiilestä
kiinni**
MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT